

Sygn. akt: III AUa 1625/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

Sędziowie: SSA Jacek Zajączkowski

SSO del. Beata Michalska

Protokolant: stażysta Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 14 sierpnia 2013 r. w Łodzi

sprawy **K. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wypłatę renty rodzinnej wraz z rentą z tytułu choroby zawodowej,

na skutek apelacji K. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 10 września 2012 r., sygn. akt: VIII U 2359/12;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 1625/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił K. K. prawa do wypłaty renty rodzinnej wraz z rentą z tytułu choroby zawodowej, podnosząc iż zgodnie z treścią art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. K. K., wnioskiem z dnia 8 listopada 2011 roku zażądała ustalenia prawa do renty rodzinnej, którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał decyzją z dnia 17 listopada 2011 roku.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła K. K., kwestionując jej prawidłowość i zarzucając błędną interpretację art. 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z dnia 15 czerwca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 30 kwietnia 2012 roku w zakresie podstawy prawnej poprzez zastąpienie art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz odmówił K. K. prawa do wypłaty renty rodzinnej wraz z rentą z tytułu choroby zawodowej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła K. K., podnosząc, iż mimo zmiany podstawy prawnej decyzji organu rentowego obowiązujące przepisy nie wykluczają łącznego uprawnienia jednej osoby do renty rodzinnej i renty z tytułu choroby zawodowej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniosł o oddalenie odwołania oraz łączne rozpoznanie ze sprawą z odwołania K. K. od decyzji organu rentowego z dnia 30 kwietnia 2012 roku.

Zarządzeniem z dnia 26 lipca 2012 roku, sygn. akt VIII U 2705/12, sprawę z odwołania od decyzji z dnia 15 czerwca 2012 roku (sygn. akt VIII U 2705/12) połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z odwołania od decyzji z dnia 30 kwietnia 2012 roku (sygn. akt VIII U 2359/12).

W odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 30 kwietnia 2012 roku organ rentowy wniosł o umorzenie postępowania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 września 2012 roku, sygn. akt: VIII U 2359/12, Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

K. K. urodziła się (...)roku. Od dnia 10 lutego 1984 roku ma ustalone prawo do renty z tytułu choroby zawodowej. Decyzją z dnia 8 marca 2001 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał K. K. prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2001 roku, dokonując jednocześnie przeliczenia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od 1 lutego 2001 roku. Renta przyznana została w zbiegu z emeryturą – powiększona o 50 % emerytury. Decyzją z dnia 17 listopada 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w rozpoznaniu wniosku K. K. z dnia 8 listopada 2011 roku, przyznał ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu w wysokości 1 680, 83 złotych, wstrzymując przy tym wypłatę dotychczasowych świadczeń (renty z tytułu choroby zawodowej w zbiegu z emeryturą) od dnia 1 grudnia 2011 roku.

W świetle tak poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie K. K. nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd I instancji podkreślił, iż przywołany art. 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, statuuje zasadę podstawową, w myśl której w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń określonych w ustawie organ rentowy ma obowiązek wypłaty tylko jednego świadczenia – wyższego lub wskazanego przez ubezpieczonego. W enumeratywnie wymienionych w ustawie wyjątkach, wyłączających zasadę niekumulacji świadczeń, brak jest natomiast sytuacji zbiegu prawa do renty rodzinnej z prawem do renty z tytułu wypadku przy pracy. Odzwierciedlenie przywołanej reguły stanowi przepis art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wykluczający możliwość równoczesnej wypłaty świadczeń z tytułu renty na podstawie przepisów ustawy albo na podstawie przepisów wymienionych w art. 61 oraz świadczeń o charakterze rentowym na podstawie odrębnych przepisów (w tym renty rodzinnej). W związku z powyższym, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła w całości apelacją K. K., wnosząc o zmianę wyroku i przyznanie jej prawa do renty z tytułu choroby zawodowej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Jak wynika z analizy akt sprawy przedmiotem sporu pomiędzy odwołującą a organem rentowym, co zauważył już Sąd Okręgowy, jest wykładnia przepisów prawa dotyczących wypłaty dwóch świadczeń, do których prawo ubezpieczonej zostało ustalone, a mianowicie renty rodzinnej przewidzianej w rozdziale 2 działu III ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U.2009.153.1227 z zm.) oraz renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu choroby zawodowej (ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu

społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - j.t. Dz.U.2009.167.1322 z zm.). Organ rentowy oraz Sąd Okręgowy przyjęły, że normy prawne nie przewidują możliwości pobierania w zbiegu dwóch w/w wymienionych świadczeń, a zatem wchodzi w grę jedynie ogólna zasada, zgodnie z którą organ rentowy wypłaca jedno tylko ze świadczeń. Odwołująca kwestionowała powyższy pogląd wnosząc w apelacji o wypłatę, obok renty rodzinnej, także renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W toku postępowania podnosiła, że choć art. 95 ustawy emerytalnej wprowadza zasadę niekumulacji świadczeń, to nie odnosi się to do renty z choroby zawodowej, a zatem świadczenie to winno być jej wypłacane w zbiegu z otrzymywaną rentą rodzinną.

Argumentacja powyższa nie jest jednak prawidłowa, a Sąd Okręgowy wydał właściwe rozstrzygnięcie i prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego. Otóż z art. 95 można wyczytać, że w przypadku zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego oraz iż, podobnie jest gdy dochodzi do zbiegu prawa do emerytury lub renty określonej w ustawie o emeryturach i rentach z FUS z prawem do świadczeń wynikających z ustaw dotyczących służb mundurowych oraz z prawem do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego. Jednocześnie w analizie prawnej nie można pominąć treści innej, również mającej zastosowanie w przypadku odwołującej ustawy - o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. W rozdziale 3 odnosi się ona do zbiegu świadczeń. W art. 25 ust 3 wskazuje, że osobie uprawnionej do renty na podstawie ustawy, która jest równocześnie uprawniona do świadczeń o charakterze rentowym na podstawie odrębnych przepisów wypłaca się jedno świadczenie - wyższe lub przez nią wybrane. I w tym właśnie przepisie ustawodawca opisał sytuację wnioskodawczynie. Posiada ona bowiem prawo do renty na podstawie ustawy wypadkowej i jednocześnie jest uprawniona do świadczenia o charakterze rentowym (renty rodzinnej) na podstawie odrębnego przepisu - ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zatem widocznym jest, że ustawodawca uregulował jednak sytuację ubezpieczonej tj. osoby która ma jednocześnie prawo do renty z choroby zawodowej i renty rodzinnej i rozstrzygnął, że nie przysługuje jej prawo do wypłaty obu powyższych świadczeń lecz jedynie jednego z nich. Odmiennie sytuacja wyglądała w czasie gdy wnioskodawczynie pobierała emeryturę. Tu bowiem art. 96 ustawy emerytalnej przewidywał, że odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową, a art. 26 ust 1 ustawy wypadkowej postanawiał, że takiemu ubezpieczonemu wypłaca się, zależnie od jego wyboru przysługującą rentę powiększoną o połowę emerytury albo emeryturę powiększoną o połowę renty. Przywilej ten nie przysługuje jednak osobie która pobiera rentę rodzinną. Dlatego też nie jest możliwe spełnienie żądania wnioskodawczynie a zaskarżona decyzja ZUS i wyrok Sądu Okręgowego oddalający od niej odwołanie są prawidłowe. Można przy tym nadmienić, że kwotowo wypłata jedynie renty rodzinnej jest dla ubezpieczonej korzystniejsza niż wcześniejsza wypłata renty z choroby zawodowej z połową jej emerytury. Jak już jednak zaznaczono przepisy prawa nie pozwalają na taką kumulatywną wypłatę renty rodzinnej i renty z tytułu choroby zawodowej.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonej jako bezzasadną.